

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. VI. Quinam actus Judiciales in specie sint prohibiti in diebus festis, vel permissi?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

non tantum servanda recepta consuetudines, sed semper a prohibitionibus his excipiuntur casus necessitatis, & casus pietatis, sicuti enim necessitas non habet legem, ita ut si illa urgeat, non tantum causae civiles, sed etiam criminales diebus Festis expediri possint; sic plurima etiam fieri possunt, ob causam pietatis diebus Festis, in causis v. g. alimentorum, juramentorum, pupillorum, pauperum & miserabilium personarum &c. in causis cultum sacrum concernentibus &c. Imò diebus Festis etiam fieri possunt actus voluntariae jurisdictionis, emancipatio v. g. manumissio, dispensatio, absolutio, concessio indulgentiarum &c. cum strepitum hæc talia iudicalem non requirant, vel sint opera pietatis. Et quamvis feriis rusticis, messium scilicet & vindemiarum, quæ ad omnes loci tatis incolas extendi possunt, renuntiare possint partes litigantes v. g. ita ut non obstantibus his feriis, causam suam agere velint, cum feriæ istæ ob privatum favorem concessæ sint, iudicem tamen cogere non possunt, ad causam dijudicandam tali feriarum tempore, nec possunt renuntiare feriis sacris, aut extraordinariis profanis, ob cultum Sanctorum aut bonum publicum indicis, cum publico tali derogare non possit privatus. Prout colligitur etiam *ex cit. ult. h. s.*

§. IV.

Quinam actus Iudiciales in specie sint prohibiti in diebus festis, vel permissi?

Primò quidem Libellus iudici die Festo etiam offerri potest, cum Libellus talis oblatio non sit actus iudicialis, uti

nec inquisitio, quæ à Iudice non tamquam sit prius, quam causa agi incipitur, citata saltem parte adversaria. Decretum tamen sive Iudicis mandatum de citando Reo die Festo fieri non potest, ob contrariam rationem, eo quòd hoc mandato iudicium inchoari coartatur. Ipsa verò citationis executio sive Mandati citatorii insinatio, quoniam nudum ministerium continet, & actus iudicialis non est, per Iudicem fieri saltem die etiam Festo fieri potest. Et quamvis sint aliqui, qui putant, validam esse citationem illam, quæ Iudex die non Festo de citando mandatum dat, citat tamen ad diem Festum, ut in Festo Assumptionis v. g. B. V. in iudicio compareat, tamen in tali casu mens citantis iudicium non ut hoc ipso die Festo in iudicio se sistat, sed ut in loco compareat, quo post altero statim die iudicium fieri; distinguunt tamen rectius alii, verborum iurium rigori inhaerentes, & nolunt voluntariam citationem, quæ Iudex expressè ad diem Festum citat partem, ut se sistat in iudicio, cum ea, quæ contra jus firmè pro infestis haberi debeant, *intra reg. h. in 6.* valere autem putant citationem, quæ ad certum diem mensis citatur aliquis, in quem illo anno dies Festus incidit, cum in tali casu nihil expressè contra ius fiat, & mens citantis benigniorem applicationem mereatur.

Secundò probabile quidem est, quòd in die Festo testes examinari, & eorum depositiones licitè & validè possint audiri, modò præcedente die non Festo juramentum deposuerint, cum juramenti præscriptio die Festo sit prohibita, examinatio verò & depositio testium actus iudicialis non

non sit, qui per quemlibet à Iudice deputatum tanquam merum executorem, in loco etiam non publico fieri potest, opposita tamen sententia probabilior & juri conformior est, neque enim testes die tali festo ad respondendum à Iudice cogi possunt, ergo depositio eorum non est juridica, & consequenter non est valida.

Tertiò nulla est in die Festo non tantum prolatio sententiæ judicialis, sed hujus etiam executio, juxta *L. ult. Cod. h. e.* cum sine strepitu judiciali fieri non pos-

sit; & ideo etiam reus die Festo capi, aut incarcerari non potest, sive hoc fiat pro debito civili, sive pro crimine, nisi periculum esset in mora; & quamvis jura Civilia plus hac in re admittant, servari tamen debet jus Canonicum, quod hæc talia ordinariè prohibet.

Quartò denique appellare quidem potest aliquis die etiam Festo, non tamen appellationem proficere, eò quòd appellatio non indigeat tanto strepitu, quanto indiget appellationis prosecutio, quamvis & illud tutius fiat die non Festo.

TITVLVS X.

DE ORDINE COGNITIONUM.

SI plures quæstiones in idem iudicium convenient, & deducantur, de qua prius cognoscendum sit, potissimum hæc dubitatur, & hinc est.

§. I.

An prius discutienda sit quæstio consanguinitatis, quam super Matrimonio pronuntietur?

EX c. *Intelleximus 1. h. e.* decidendum hoc est, ubi mulier in Matrimonium petiit aliquem, eò quòd cum eo contraxisset, & super hoc testes produxit; vir tamen hoc negavit consanguineum illius esse se in gradu prohibito probans; quæ viri exceptio, quam quæstionem incidentem dicunt, prius dijudicanda à Pontifice dicitur quam causa principalis Matrimonij. Ex qua Pontificis decisione interunt communiter pretemporas ex-

ceptiones, quæ justitiam causæ principalis concernunt, per quas actio omnino excluditur ipso jure, seu potius nunquam nata ostenditur, prius dijudicandas, quam de causa principali cognoscatur, cum illà probatà clarum sit, nullum jus competere in causa principali actori, & consequenter etiam hac exceptione probatà, super causa principali indirectè saltem cognitã Iudex pronuntiare potest, & debet. Si verò apposita exceptio non tam justitiam causæ perimat, quam processum ordinarium iudicii impediatur, qualis est exceptio litis finitæ, rei transactæ &c. quales exceptiones emergentes dicunt, non tantum prius cognosci debet talis exceptio, quam causa principalis tractetur, sed prius etiam super ea pronuntiarì debet; ut appareat, utrum procedi ulterius debeat.

M m 2

§. II.